

Behaviorální terapie

Terapeutický postup EDM

Eden Decision Model

Mgr. Přemysl Mikoláš

Psycholog SPC

Dětský a dorostový psycholog

5.-6.3.2010 Ostrava

I. Behaviorální a funkční analýza chování, lékařské posouzení

- Behaviorální analýza – kdy, kde, s kým a při čem se problémové chování (dále jen PCH) vyskytuje či nevyskytuje, co mu předchází a co po něm následuje.
- Funkční analýza - proč se toto PCH vyskytuje a proč nemizí

Agresivní chování může být

- Pro připoutání sociální pozornosti – pro některé klienty je někdy negativní pozornost lepší než pozornost žádná;
- Obranná agrese – klademe-li na člověka nepřiměřené nároky, může se začít chovat agresivně, abychom z nároků slevili;
- Hranicotvorná – při nástupu klienta do nového zařízení nebo při změně personálu – zkouší, kde jsou „mantinely“ chování, kam až může zajít;
- Autostimulační – vyskytuje se tehdy, když se klient nudí a nedokáže si z důvodu svého handicapu dodávat podněty jiným způsobem než agresí (bití do hlavy, kousání se do ruky aj.)
- Analgetická
- Pro získání nebo návrat věci nebo aktivity
- Kompulzivní

II. Analýza prostředí

- Primární vlivy prostředí – osvětlení, teplota v místnosti (subjektivní pocit tepla nebo chladu může výrazně lišit od pocitu klienta); oděv uživatele – spodní prádlo, dlouhé rukávy; nevyhovující nábytek;
- Sekundární vlivy prostředí – hluk, mnoho lidí pohromadě, neuspořádané pracovní místo, časová neorientovanost klientů s PAS a MP; nedůsledné a matoucí chování personálu a rodičů

Možnosti působení uživatele na prostředí

- Je schopen :

  1. Žádosti o pomoc
  2. Žádosti o zastavení činnosti
  3. že něco chce
  4. Odmítnutí požadavku, nabízené věci

Vyjádřit jinak než agresí! Sociálně přijatelným způsobem

III. Analýza činností a volného času

- Činnosti nejsou složité
- Nejsou dlouhé
- Nejsou nudné
- Dávají klientovi smysl
- Odpovídají nejen mentálnímu věku klienta, ale i jeho věku fyzickému

IV. Diferenční zpevňování

- Odměny v terapii:

  1. Vnější symbolický systém odměn – známky, razítka, červené puntíky;
  2. Vnější reálný systém odměn – pochvala a uznaní od paní učitelky, rodičů, třídy; PC za dobré vysvědčení.....
  3. Vnitřní systém odměn - vlastní touha po nových informacích

Člověk se učí svému (vhodnému i nevhodnému) chování třemi různými způsoby

1. Podmiňováním – dítě sáhne na horká kamna a spálí se, proto už to příště nebude opakovat; odměnou je zde absence trestu;
2. Nápodobou, vzorem –
3. Vhledem – dítě si pochopením vztahu mezi informacemi, dokáže samo vytvořit závěr

V. Restriktivní postupy a averzivní tlumení

- Fyzická restrikce
- Mechanická restrikce
- Farmakologická restrikce

Aby byl trest funkční

- Přijít od osoby, ke které má uživatel kladný citový vztah - Poměr 1 negativní na 10 pozitivní;
- Přijít okamžitě po nevhodném chování;
- Dotyčný musí vědět, za co je trestán;
- Jasně stanovená pravidla, nesmí se tresty planě vyhrožovat;
- Při každém překročení hranic;

Další možnosti

- Time out
- Ignorování
- Přesycení

Závěry

- _____

- ??????????????????????